

Универзитет уметности у Београду

Факултет ликовних уметности

Париска 16, Београд

ИЗВЕШТАЈ КОМИСИЈЕ ЗА ОЦЕНУ И ОДБРАНУ ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ

ПРОЈЕКТА И ПИСАНОГ РАДА

„СТУДИЈА СЛУЧАЈА

Изложба слика и цртежа“

кандидата Луке Трипковића

Наставно — уметничко веће Факултета ликовних уметности је на 479. седници одржаној 10. маја 2021. године донело одлуку да Комисија за оцену и одбрану докторског уметничког пројекта кандидата Луке Трипковића, под називом „СТУДИЈА СЛУЧАЈА – изложба слика и цртежа“ ради у саставу:

1. др ум. Симонида Рајчевић, ванр. проф. ФЛУ у Београду (ментор)
2. др ум. Димитрије Печић, ред. проф. ФЛУ у Београду
3. др ум. Миливој Павловић, ванр. проф. ФЛУ у Београду
4. др Никола Шуица, ред. проф. ФЛУ у Београду
5. мр Марко Лађушић, ред. проф. ФПУ у Београду

Комисија Наставно — уметничком већу Факултета ликовних уметности подноси следећи извештај:

Биографија кандидата

Рођен 9. маја 1989. године у Ваљеву. 2009. године уписује основне студије Факултета ликовних уметности, Универзитета уметности у Београду, одсек сликарство. Дипломирао 2014. године, у класи ред. проф. Милете Продановића. Тренутно студент докторских студија на истом факултету. Објављује теоријске текстове од 2015. Аутор је романа „Осмех под гором маслиновом“ (Матица српска, 2016. Лагуна 2017.) и „Црна Књига“ (Боока 2019.), који су запажени од стране публике и НИН-овог жирија.

Самосталне изложбе:

2021. „Студија случаја“, Уметнички простор У10, Београд

2018. „Nothing at all to be done about it“, ДорћолPlatz, Београд

2018. „Nothing at all to be done about it“, Народни музеј, Ваљево

2018. „Nothing at all to be done about it“, Галерија савремене уметности, Смедерево

2016. "Сувише људски", галерија Центра за културу Ваљево, Ваљево

2015. "Људски фактор" (са Стефаном Тасићем), галерија Дома Омладине, Београд

2015. "Људски фактор" (са Стефаном Тасићем), галерија Културног центра "Рибница", Краљево

Одабране групне изложбе:

2016. Групне изложбе финалиста конкурса "Niš art foundation", Ниш, Нови Сад, Београд.

2015. ФЕСА (Фестивал европске студентске анимације), Барутана, Београд

2013. Групна изложба студената ФЛУ, Georgian College, School of Design and Visual Arts, Canada

2013. Групна изложба "7x3", у оквиру програма "Kustosiranje - about and around curating", Уметнички простор У10, Београд

2013. - 2016. Групне изложбе финалиста конкурса "Niš art foundation", Ниш, Нови Сад, Београд.

2013. Миксер Фестивал, Кустосирање: Доживљај у покрету

2013. Изложба "Body flavour", Културни центар "Студентски град", Београд

2013. Изложба "Шта све о теби могу да не знам", Сарајево, селектирана од стране кустоскиња Амиле Пузић и Ање Богојевић, подржана од стране Баухаус универзитета, Вајмар

2012. Фестивал "Mixed Education: In progress", рад "Пронађите уметника", изведен од стране студената који су похађали изборни предмет вајање код доц. Радоша Антонијевића

Радионице:

2014. Пројекат "Нова колекција Музеја Савремене Уметности", у организацији независне асоцијације "Трећи Београд", Београд

2014. "Нелт" едукативни програм у сарадњи са Галеријом 12HUB, Београд

2013. "Mostar city lab" - Bauhaus goes East-Europe, Мостар, БиХ

Награде и признања:

2014. Перспективе 14, Шок Задруга, Нови Сад

2014. Награда "Љубица Сокић", награда Факултета ликовних уметности у Београду.

2014. Награда "Стеван Кнежевић", за цртеж од III до V године студија, Факултет ликовних уметности у Београду.

Опис и детаљна анализа докторске дисертације – предмет рада, циљеви, хипотезе, методологија

Писани део рада докторског уметничког пројекта кандидата Луке Трипковића под називом „Студија случаја – Поетика празнине једног модернистичког експеримента“ садржи 134. странице, 5 делова и 61. фотографију. После увода (стр. 6) следе главне целине: „Уметнички пројекат“ (стр. 8 – 62) затим „Методологија уметничког истраживања“ (стр. 63 – 66) „Теоријски оквир“ (стр. 67 – 116) и на крају „Закључк“ (стр. 117 – 119). Остале странице до коначног броја од 134 посвећене су списку литературе, навођењу имена чланова комисије, Изјави о ауторству, Изјави о истоветности штампане и електронске верзије докторског уметничког пројекта и Изјави о коришћењу.

Практични део овог докторског уметничког пројекта представљају слике које су приказане на самосталној изложби „Студија случаја” у Уметничком простору У10 у Београду у период од 14. – 30. јануара 2021.

У писаном делу докторског уметничког пројекта „ Студија случаја ” а кроз прво поглавље под називом „ Уметнички пројекат “ докторанд Трипковић нас упознаје са почетним уметничким искуствима који су превасходно одредила правац истраживања. Ради се о циклусима слика и цртежа под називом „Споменици, руине из нехата“, „Сувише људски“, „Сањани објекат“, „Студија случаја“. У овом одељку имамо описан процес настанка поменутих ликовних циклуса. Увидом у уметнички развој имамо увид у јасан логички след концепцијског и уметничког развоја кандидата који доводи до крајњег резултата који се огледа у докторској изложби. Овај одељак представља срце докторског уметничког пројекта и у њему кандидат пише о настанку дела која су изложена на докторској изложби. Представљени радови су прикази објеката који су након Другог светског рата послужили као пример за решавање стамбеног питања на тлу Сједињених Америчких Држава, уводећи принципе високе модерне у америчку архитектуру и примењујући их на социјално, стамбено питање. Уметник у том експерименту који се, испоставиће се, показао неуспешним, трага за симболом друштвених кретања која су од принципа утилитарности довела до тога да су неки од најрепрезентативнијих архитектонских објеката данас симбол пуне раскоши. Пример кућа из „Студије случаја“, како је сам експеримент назван, наводи као један од најилустративнијих примера за ту инверзију, будући да су изграђени објекти, од којих су неки приказани у радовима, данас, уместо илустрације како је достојанствено становање могуће обезбедити великом броју људи, постали експонати, симболи, споменици инвентивности и генијалности архитектата, уметничка дела која имају функцију или музеја, или већини недостижно атрактивног дома.

Рад „*Кауфман кућа*“ представља прву слику у серији која се нашла на изложби и којом нас уметник уводи у свет свог уметничког израза. У питању је цртеж из програма

„Адоб Илустратор“ који је транспонован на платно, а затим бојен акрилним бојама. Уметник рад третира као прочишћену представу већ минималног ентеријера, а ослањајући се на колористичке традиције поп-арт уметника површинама формира атмосферу таштине и напуштености овог пространог луксузног здања. Ова кућа, иако строго не припада поменутом архитектонском експерименту, представља илустрацију на који начин је једна модернистичка, свеобухватна идеја постала једна врста бренда из нехата и омасовила се међу боље стојећим појединцима америчког друштва, што је битно другачије од иницијалне намере иницијатора „Студије случаја“.

Други рад је „Стал кућа“. На овој слици аутор потенцира атмосферу напуштености и ноћну пустош, реферишући на „noir“ атмосферу; Ако је свака слика један „случај“ ова представа може бити и место некаквог још увек неоткривеног злочина. Докторанд се осврће на барокне алегорије, игру светла, изостанак људи, и то је можда и највидљивије у на сликама „Емс кућа“ и „Ентенца кућа“ које у средишту имају биљке, свевремену алегорију крхкости и пролазности, и колористички наговештен јак светлосни контраст. Аутор ове намере оправдава и образлаже у одељку „Теоријски оквир“. „Чуи кућа“ представља платно комплементарно „Стал кућом“, како када је реч о композицији, тако и када је реч о формату (у питању је квадратна основа). „Чуи кућа“ такође дочарава посредност људског присуства одсуством, а аутор нам говори да му је намера била инверзија Хоперовог поступка на чијим платнима су протагонисти одсутни и пасивни. Базен куће Стал, назван „Стал базен“ донекле је омаж Хокнијевом „Већем праску“, будући да је у питању сличан мотив, али без праска. Трипковићева платна су геометризовани, али не и апстраховани модернистички објекти. Она у сведености форме и прочишћености садржаја прате максимуму Мис ван Дер Рое-а да је мање више. Кандидат је одабиром традиционалног сликарског медија донекле подражава

естетику модернизма, али она постоји само као појавни облик завршене слике, у питању су дигитални цртежи који су затим варирани у компјутерским програмима и пуњени бојом, па тек на концу процеса преношени на платно сликањем, што је само један од могућих начина за њихово излагање. Кандидат у овим радовима као основу користи своје досадашње циклусе, па тако нуди читање луксузних модернистичких калифорнијских здања као једну врсту попартистичких споменика, као неке недостижне, готово идолопоклоничке објекте. Трипковић у раскоши, у симболима успешности данашњег поретка проналази меланхолични призив таштине, која као одлика припадајућа људима прохујава кроз све епохе цивилизације, да би данас досегла свој историјски максимум.

Треће поглавље се бави методолошким приступом и оправданошћу превођења предмета интересовања на одређени ликовни језик. Докторанд Трипковић се осврће на узор и сродне и сличне ликовне изразе који се јављају у другој половини прошлог века, у појединим случајевима као инспирација, образлажући сличности и разлике у приступу и концепцијском устројству које се упркос сличностима разликују у самом методу којим се до коначног израза дошло, а у појединим случајевима као директан и нескривен омаж одређеним уметницима. Четврто поглавље садржи експликацију интересовања кандидата и теоријским полазиштима из друштвене и критичке теорије које су допринеле артикулисању ликовног израза.

1. Уметник је пре свега заинтересован за друштвену улогу споменика и промене и трансформације те улоге аналогно са социјалним променама које је свет доживео током двадесетог века.
2. Уметник има потребу да разуме разлога за стварање модернистичког израза, њено испољавање које преко уметности допире у остале сфере друштва, и последице које су из

тога произашле. Уметник се ослања на тезу Исаије Берлина о вези романтизма и нацизма, и начину на који идеолошка трвења током прве половине двадесетог века, узимајући у обзир Нолтеову тезу о европском грађанском рату, кулминирају највећим сукобом у историји, након чијег завршетка настаје период просперитета и креативности који ће уследити по завршетку Другог светског рата. Теоријски оквир аутор отвара анализом феномена споменика из семиолошке перспективе, њихове улоге као симбола и средства визуелне комуникације. Кандидат се ослања на феномен споменика НОБ-у који су са коренитим друштвеним променама на нашем поднебљу доживели радикално мењање оптике којом се посматрају и чију судбину покушава да одрази на друштвене феномене носталгије, позивајући се на исцрпну анализу ове емоције, пре свега код Светлане Боим. Уметник нас затим у овом одељку спроводи кроз људску фасцинацију рушевинама која се очитује на одабраним примерима из историје уметности, од ренесансе, преко барока па до романтизма, све време прожимајући поменуте примере са оновременом критичком мишљу, са циљем да нас увери како су феномени у уметности, инспирација и намера, пре свега сликара, комплементарни са промишљањима мислилаца чије стваралаштво везујемо за теорију друштва. Аутор се даље осврће на комуникацију коју са собом доноси мода као уметност, стварајући везу између споменика у традиционалном смислу, као комеморативних грађевина које носе и очитују одређену симболику, и феномена моде, која прихвата комуникацијску улогу споменика са разликом што представља један од конституената популарне културе, чији досег и значај постају све већи и свеобухватнији, почев од друге половине прошлога века.

Оцена доприноса и значај са становишта актуелног стања у уметничкој области

Уметнички пројекат „Студија случаја“, у пољу уметности, а првенствено сликарским језиком, говори о идеолошким трвењима (пре свега) европских друштава, почев од реконфигурације европских држава у време барока (појаве протестантизма), преко потреса које је на континент донело просветитељство, до снова о обнови класичних светоназора и вредности које доноси романтизам, да би све кулминирало покушајем свеобухватног, универзалног устројства, које ће на концу довести до сукоба идеологија, биполарног поретка света и, кначно, његове разградње у виду постидеолошких матрица.

Критички осврт и остварени резултати

Кандидат Лука Трипковић у потпуности је остварио циљеве и очекиване резултате истраживања докторског уметничког пројекта. Резултат ових истраживања је низ дела који је обогатио поље ликовног деловања и мишљења на локалној уметничкој сцени реактуелизујући промишљање о изазовима и проблемима са којима се сусрела мисао високе модерне, пре свега када је реч о визуелним уметностима. Опсежно истраживање прати полемички тон у ком аутор покушава да изнађе свежа и нова тумачења одређених стремљења и дилема карактеристичних за друштва у перриоду након Другог светског рата. Аутор убедљиво прилаже хипотезу да је потребно вратити се овим дилемама и сагледати их једном новом, свежијом оптиком, уверен да се у новом читању старих недоумица крије једно неоткривено, занимљиво поље идеја и интерпретација друштвених феномена.

Закључак комисије

Комисија закључује да је докторанд Лука Трипковић у практичном делу докторског уметничког пројекта успешно реализованим сликама достигао висок уметнички квалитет, а текстуалним делом рада веома јасно мапирао путеве свог уметничког поступка.

На основу укупне оцене докторског уметничког пројекта „Студија случаја – изложба слика и цртежа““ кандидата Луке Трипковића, Комисија предлаже Наставно — научном већу Факултета ликовних уметности у Београду да прихвати Извештај Комисије за оцену и одбрану докторског уметничког пројекта, који би, затим са Предлогом одлуке био достављен Сенату Универзитета уметности, на чијем заседању би се донела одлука о усвајању и кандидат упутио на усмену одбрану.

У Београду, 29. 04. 2021. године

др ум. Симонида Рајчевић, ванр. проф. ФЛУ у Београду (ментор)

др ум. Димитрије Печић, ред. проф. ФЛУ у Београду

др ум. Миливој Павловић, ванр. проф. ФЛУ у Београду

др Никола Шуица, ред. проф. ФЛУ у Београду

мр Марко Лађушић, ред. проф. ФПУ у Београду